

L a n d s k a p s n ä m n d e n s f r a m -
 ställning till Ålands landsting med förslag
 till lag angående skyldighet att lösa jakt-
pass för jakt inom landskapet Åland.

På sätt Landskapsnämnden uti sin ~~framställning~~ till Landstinget riktade framställning med anledning av lagen angående ändring av särskilda paragrafer i förordningen om jakt av den 20 oktober 1898, given den 23 februari 1920, samt om antagande av jaktlag för landskapet, antytt, har på grund av den ohejdade beskattningen av matnyttigt vilt villebrådsstammen inom landskapet uti en högst betydlig grad under de senaste åren nedgått. Enligt vad Landskapsnämnden tror sig hava anledning att antaga, torde härtill uti synnerlig grad medverka den okontrollerade jakt, som en massa dels lösa, dels minderåriga personer inom landskapet utöva, utan att överhuvudtaget hava förskaffat sig motsvarande jakträtt. Då härtill kommer, att särskilt jakten med drivande hund under de senaste åren i betydande grad tilltagit, samt de härför använda hundarna ofta förgripa sig på de överallt inom landskapet förekommande fåren och bland dem åstadkommit svåra härjningar, utan att i de flesta fall möjlighet förefunnits att uppdaga ägarena till de sålunda maroderande hundarna, har Landskapsnämnden under omprövning tagit frågan huruvida icke möjlighet kunde utfinnas att i någon mån dels häjda det allt mer omkring sig gripande jaktöfoget, dels förekomma de sistberörda missförhållandena.

En sådan möjlighet har Landskapsnämnden trott sig finna uti utarbetandet av ett förslag till lag om jaktpass. Vad som genom införandet av ett sådant, inom rikets lagstiftning tidigare ej förekommande institut, främst komme att vinnas, vore sannolikt en betydande gallring bland de med bössa kringdrivande, i regeln all jakträtt saknande halv-vuxna ynglingarna, vilka väl i främsta rummet måste anses vara skulden till den nedgång i matnyttigt villebråd, som ovan berörts, dels ett register över sådana personer inom landskapet, som utan att äga för jakt tillräcklig jord, dock utöva sådan, och vilket register Landskapsnämnden, ur flera synpunkter sett, anser att ej saknar sin vissa betydelse. Därjämte kunde genom de avgifter, som förutsatts inflyta på grund av lagen, landskapet tillföras medel för upphjälpande av jaktvärden inom detsamma.

Landskapsnämnden får förty föreslå, att Landstinget ville antaga nedanstående förslag till

L a g

angående skyldighet att lösa jaktpass för jakt inom landskapet Åland.

§ 1.

Envar, som inom landskapet Åland önskar bedriva jakt, vare med nedannämnda undantag pliktig att hos landskapsnämnden utverka jaktpass

§ 2.

Från ovannämnda skyldighet är dock befriad

den, som med äganderätt eller stadgad äborätt besitter fastighet

eller jordområde med en areal av minst tjugu hektar, försåvitt han allenast å fastigheten eller området bedriver jakt;

den, som i skärgården idkar jakt endast å sjöfågel eller säl och därstädes äger fastighet eller är stadigt bosatt; samt

dem, som i skärgård äger holme eller skär, om han endast därstädes idkar jakt.

Till skärgården räknas i nu nämnt avseende icke Eckerö, Lemland, Lumparland och Vårdö huvudöar.

§ 3.

Angående rätt att inom landskapet jaga älg stadgas i jaktlagen för Åland.

§ 4.

Ansökan om jaktpass, som till landskapsnämnden ingives, skall vara åtföljd av utredning om, att sökanden antingen

på arrende innehar fastighet av 1 2 § omförmälda areal med rätt att å densamma idka jakt, eller

genom avtal, som i 11 § 1 jaktlagen för Åland säges, förvärvat rätt till jakt å sådant område.

§ 5.

Landskapsnämnden höre, där anledning härtill provas föreligga, över dylik ansökan kommunalfullmäktige i den kommun, inom vilken fastigheten, å vilken rätt till jakt sökes, är belägen.

§ 6.

Jaktpass skall utgivas på högst fem år och innehålla innehavarens

namn, yrke eller titel och boningsort samt uppgift om det område jakt-
passet omfattar.

Angående beloppet av den ^{avgift} avgift, som skall för jaktpass erläggas,
stadgar landstinget.

§ 7.

Över utfärdade jaktpass skall å landskapsstyrelsen föras förteck-
ning, ur vilken envar, som därom anhåller, äger mot stadgad lösen utfå
utdrag.

§ 8.

Jakträttsinnehavare, som för sig löst jaktpass, eller som på grund
av bestämmelserna i § 2 är från dylik skyldighet befriad, vare ej för-
menat att på jakt medföra tillfälliga gäster eller tillåta dem idka
jakt å hans jaktområde, men är i sistnämnda fall skyldig att förse
den jagande med skriftligt tillståndsbevis.

§ 9.

Jaktpass eller sådant tillståndsbevis, som i § 8 nämnes, skall
av den jagande ovillkorligen medhavas och för jaktmarksinnehavaren,
polismyndighet eller för jaktvården anställd person vid anfordran upp-
visas.

§ 10.

Var, som ehuru härtill skyldig, utan att innehava behörigt jaktpas
eller i § 8 föreskrivet tillståndsbevis, bedriver jakt inom landskapet
eller vid anfordran vägrar att detsamma för polismyndighet, jaktvår-

dare eller jaktmarksinnehavare förete, straffas med högst tjugufem dagsböter.

§ 11.

Utgivet jaktpass må av landskapsnämnden återkallas, om innehavaren av passet blivit för brott emot lagen om jakt sakfälld eller bruttit emot stadgandena i § 9 av denna lag.

§ 12.

De belopp, som på grund av utgivna jaktpass inflyta, skola av Landskapsnämnden anslås för befrämjande av jaktvården inom landskapet.

M o t i v .

§ 1.

Ehuru ur vissa synpunkter sett det vore önskligt att envar, som sysslar med jakt eller fångst av vilt, skulle åligga att lösa jaktpass, har dock Landskapsnämnden ej ansett sig i förslaget böra gå så långt, då ju enligt urgammal rättsuppfattning jordägare bör äga rätt att även i avseende å det vilda, som uppehåller sig å hans mark, utöva ägares befogenheter. En sådan rättsuppfattning måste även falla sig helt naturlig, så länge jordlägenheterna i allmänhet höllos inom vissa gränser nedåt, och sålunda i regel kunde antagas, att det vilda, som uppehöll sig å lägenheten, även därstädes vuxit upp eller, om så icke var fallet, en viss växelverkan i detta avseende dock ägde rum i fråga om närbelägna fastigheter. Sedan emellertid från de också eljest i fråga om ägovidden knappt tillmätta åländska jordlägenheterna en mas-

sa mindre lägenheter utbrutits, har denna princip förlorat en del av sitt berättigande, då ju otänkbart är, att på antydda små lägenheter en stam av vilt kan uppstå eller uppehålla sig, Det är alltså de större lägenheterna, som i regeln få släppa till den näring och det skydd, vildnaden för sig tager i anspråk, och har Landskapsnämnden fördenskull även ansett, att den jordägare enligt tidigare lag - med vissa undantag - tillkommande rätten att utan omgång utnyttja möjligheterna till jakt på sitt område, bör bibehållas endast för lägenheter av en sådan areal, att villebråd rimligtvis kan antagas därstädes uppkomma och livnära sig.

§ 2. Landskapsnämnden anser att en lägenhet med tjugu hektars areal bör kunna anses som härföre tillräcklig, samt har i enlighet härmed i förslaget befriat ägare till jord av denna och större areal från skyldighet att lösa jaktpass, liksom även innehavare av jord med stadgad åborätt bör vara i detta avseende likställd. Principiellt riktigt vore måhända att ifrågavarande areal borde föreligga i ett sammanhang, men då, särskilt i den åländska skärgården, mångenstädes de till lägenheterna hörande ägorna äro blandade om varandra, bleve följden den att i dylika kommuner flertalet hemmansägare uti här ifrågavarande avseende komme i en ogunnsammare ställning än övriga. Landskapsnämnden har förty icke ansett sig kunna förorda en dylik bestämmelses intagande i lagen.

Med hänsikt därtill att i hela den yttre skärgården jakten å

sjöfågel och säl knappast mera är att betrakta såsom binäring och att den därstädes bosatta fiskarbefolkningen åtnjuter s.a.s. hävd på att för eget behov få skjuta sjöfågel, ^{om säl} har Landskapsnämnden på denna grund och jämväl av andra orsaker ansett att densamma borde befrias från skyldigheten att lösa jaktpass. Att till skärgården icke uti nu ifrågavarande hänseende kan räknas Eckerö, Lemland, Lumparland och Vårdö huvudöar, torde vara tydligt.

§§ 4,5.

De kategorier av befolkningen, som sålunda enligt lagförslaget vore skyldiga att lösa jaktpass, bleve de, vilka å arrende innehava fastighet om minst tjugu hektars vidd med rätt att å densamma idka jakt, samt sådana personer, som genom avtal förskaffat sig rätt till jakt å dylik fastighet, ävensom personer, vilka i skärgården önska bedriva jakt på annat viltbråd än säl och sjöfågel och icke innehava sådan fastighet, som i 2 § sägs, eller holme eller skär. Någon kategorisk rätt att erhålla jaktpass skulle dock ej för förenämnda personer föreligga, utan borde av särskilda orsaker Landskapsnämnden sättas i tillfälle att pröva varje fall skilt för sig, i vilket avseende Landskapsnämnden ytterligare enligt förslaget bleve i tillfälle att i förekommande nödiga fall höra kommunalfullmäktige i den ort ansökningen närmast berör.

§§ 6,12.

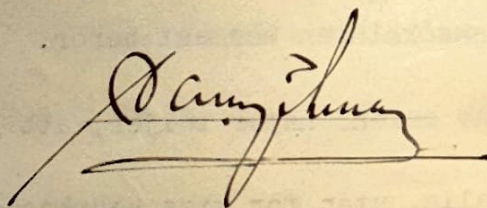
Av sakens natur följer, att jaktpasset ej bör utgivas en gång för alla, utan för viss begränsad tid, ^{och} har Landskapsnämnden ansett fem år såsom lämpligt maximum för jaktpass giltighet. Vad åter av-

giften för jaktpasset vidkommer, kunde man ju tänka sig att passet utgäves endast mot vanlig expeditionslösen, men även emot en högre avgift i syfte att av influtna avgifter hopbringa en fond att användas för jaktvårdsändamål inom landskapet, såsom exempelvis för övervakande av att jaktlagens föreskrifter ej överträdas, för utgivande av bidrag åt jaktvårdsföreningar eller för inplantering av nyttigt vilt m.m.d.

§§ 10,11. Självfallet är att hela jaktpassinstitutet bleve av ringa betydelse om icke jaktpassinnehavaren vore förpliktigad att å jakt ständigt medhava passet för uppvisande åt vederbörande myndigheter eller jaktmarks innehavare, ävensom att för ringaktande av denna nödvändighet ett straff-hot måste i lagen utsättas. Med hänsikt till, att de föreskrifter, som lagen innehålla äro av ordningsnatur, har Landskapsnämnden ej velat föreslå ett högre straffmaximum än tjugufem dagsböter vilket straff ju dock i förekommande fall kan såsom påföljd draga med sig förlust av jaktpasset. En sådan påföljd skulle jämväl ^{inträda} vid brott emot gällande jaktlag.

Mariehamn, den 6 november 1923.

På Landskapsnämndens vägnar:

Leonard Nordling